

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

Den 19 October 1776. Lördagen. N:o 83.

Stttheborgs Allehanda.

London d. 27 Sept. = 4 Octob. Ifrån Tower äro i dessa dagar 15000 Klädnin-
gar insteppade för America. = Til Lord Major för London är utforad Hr Tho-
mas Halifax. = Utskillige private underrättelser ifrån America äro af sådan beskaf-
senhet, at man ej wet hvad man skal tro eller icke tro. Detta gäller ibland annat
om den tidning: at Horerne gjort et anfäll på Nya York, hast i början mycken
framgång; men ändteligen blifwet med 5000 mans förlust återdrifne, hwilket ock så-
ges kostat Americanerne 6000 man: detta skal sedt d. 20 Aug. = Et annat blad
förkunnar at Kongl. Armeen gjort sig mästare af New York; Tiden får decidera om
rätta förloppet häraf. = Et extract af bref från Curaco omförmåler en Sjöstråff-
ning mellan 6 Kongl. Skepp under Adm. Gaytons commando och Adm. Werys Es-
cadre, nära wid Turks Insel wid Porto Rico. Af alla omständigheter tycks beräs-
telsen äga någon grund, men på hwars sida förlusten är, kan icke med wisö lågas.
Sista tidningarne ifrån Dnebeck omtala, at våra Troppar ännu icke kommet öfwer
Sjön Champlain, och at det ej lärer ske för än nästa wår. = 3 Orlogsskepp och 2
Fregatter gå til en hemlig expedition, men det gifas, at de först skola conuopera
Köpmansskepp til Portugal, och derifrån gå til Brasilien at understödjä Portugisa-
ren emor Spanjorn. = Här oedas ännu om flere främmande besoldningar; man wil
weta at Ryssland redan bewilljat 24000 man för nästa års Fälttog. = För när
Skeppstert öfås dageligen oangenäma tidningar. Mellan Portugal och Agoriste S-
arne krypa 5 Americanste Kapare, som redan taget 6 våra Handelskepp. = Uti
et privat bref ifrån Staten Insel skrives at Lord Malorn och 3:ne Fruntimer i
New York blifwet afsträde. = Lord North börjar blifwa friskt efter sit armbrott.
Hans Majt har flere gånger besökt honom under hans sjukden.

Bref ifrån Zurich af d. 19 Sept. gifwer wida e uplysning om den oerhörda
gärningen, en ogudagtig människa företaget, medelti Måse-winet's förgiftande. Det
war då icke bekant hwilken som gjort det; ingen hade taget skada til lifwet; men fle-
re blefwo sulte. Alla mödeliga mått äro tagne at få misfgärningsmannen, som om
morgonen före Communionen hade waret inne i Kyrkan, uptäkt.

Schweitziska Gräntsen d. 1 Octob. Misfgärningsmannen, som gifrat Winet,
på Altaret i Zurich, är uptäkt, heter Witz och är döbgräsware.

Carlstad d. 12 Octob. Til General Fragnwags Commissarier äro antagne uti
Carlstad, Directeuren Gerner, och uti Christinåhamn, Handelsmannen Hjort. =
Under nu warande starka blås- och stormwäder, som elden is och asbrände et Lork-
bus på lilla Wärnäs. Guds försyn wisse sig wid detta tillfälle, i det at win-
den ej låg directe åt Carlstad, samt at Mangården blef conserwerad, i hwilken flere
100 Tunnor Spannenål woro insatte.

Uddeholm d. 2 Oct. Under det at man torkade Plankor i en Badstuga, föll
stocken ned på muren och tog eld uti plankorna; men bles, Gudi lof! Iyfligen släckt
med en Spruta, försärdigad af Klokgjutaren Kjulanter i Drebro, utan tafets af-
tagande.

Sådane Sprutor borde finnas wid alla Herregårdar och de större Byar. Man får och här fråga: om någon tiltrot sig försärdiga Handsprutor af sådant tråd som icke spricker, hwaräst de stå at erhållas, samt hward de komma at kosta?

Stifts Tidningar.

I Tisdags d. 15 dennes börjades, och fortsattes på de 2:ne följande dagar, Prästmötet härstädes. Sedan Herr Profften och Kyrkoh. Teyrling*) i Eho öby hållet första prädikan öfwer Es. 26 v. 16, trädde Högwördige Herr Doctorn och Biskopen tillika med Herrar Consistorialer och samtelige Stiftets närvarande Prästerkap up i öfre Gymnasii Rummet, då Hr Doct. och Biskopen, efter förrättad bön och sång, hållade Prästerkapet ifrån Cathedern, samt med wanlig rik wältalighet och flytla höll et Tal, hwilket i synnerhet war ställdt emot de Angelste Fritänkare, Morgan och Bolingbrok samt Fransiska Aboten de Prades, hwilka med hwariehanda försutådelser faret ut emot Moses, men i synnerhet denne sednare misstränkt honom för mindre frindskap och öfwertrygelse om de Dödas uppståndelse och straff eller belöning, i en annan werld. H. H. Doctorn och Biskopen wiste derföre, at Moses hwarken warer i ofunnoghet om, eller nekät de Dödas uppståndelse, utan fast håldre, uti sin Lyfiska Theologie, yrkat denna högst magt påliggande war adrahelgaste Tros hufwuds Artikel. = När Herr Doctorn och Biskopen sutade detta sit Tal, som warade en timma, upsteg Präses, Profften och Lectorn här wid Gymnasium, Herr Magister Lorenz J. Kullin i Cathedern och började Synodal Acten med et lämnelligt Tal öfwer den, til Afhandling, i ordning utur Benzolii Repetit. Theol. företagna Artikel om De Dödas uppståndelse, öfwer hwilket ämne Hr Profften sammankröfwet en lärd och widlyftig Disputation. Hr Kyrkoherden, Magist. Wetterlund, såsom förste ord. Opponenten höll hela förmiddagen uti med sine stäls och motsäters anförande, som af Herrar Respondenterne, Kyrkoherden Gradman, Kyrkoh. Möller och Committier Gyzander, til samtelige Lyhörars, så af Förnämare, bland hwilka wbro Hr General Lieut. och Commendeuren Baron Wolstrath och Commerce Rådet samt Riddaren Alfröme, som det öfrige Auditorii fullkomliga nöje, wederslades och beswarades. Kl. 3 eftermiddagen samlades åter B. Clerus at afhöra en, öfwer Disputationens ämnet författad Oration af Rector Schola i Loholm Magist. Newigin, hwarpå af Hr Profften och Kyrk. h. Magist. Montin, såsom vice Präses, anställdes öfwer ämnet wanlig Examen. 2:dra dagen Prädikade Hr Kyrkoh. Vignes, öfwer Ap. G. 26 v. 8. hwarefter Disputationen åter med et lämpeligt Tal af Hr Präses öpnades. Andre Opponenten, Ammiralicens Past. Hr Mag. Sandberg, Extra Opponenterne Hr Doct. och Biskopen Helt, Hr Doct. och Lectorn Gothenius och Kyrkoherden Magist. Wetterberg, samt tredje Ord. Opponenten Comm. Hr Mag. Lidberg syfvelatte sedan Hr Präses och Respondenterne il Kl. 3 eftermiddagen, då Präses efter en berömlig drabning och tapwert 16 hållande å alla sidor, stöt acten med wanlige förböner och tackagelser. 3:de dagen höll Herr Kyrk. h. Ekellund Prädikan öfwer 2 Mos. B. 3, v. 6. efter hwilken slut, Präster faret för sita gången sammankom och afsjorde årtillige Stiftets angelägenheter. Då u nämnade twen Herr Doct. och Biskopen följande Officiarii til nästa Prästmöte, nämligen Präses: Herr Kyrkoh. Magist. Wetterberg i Wård,

*) Di man jämsföret sista Synodal-Protocoll och de der til detta Prästmöte utnämnde Officiarier med dem, som nu företrädtt Officiariorum ställe, så finner man icke flere stå qwar än Vice Präses, 1:sta och 2:dra Respondenterne, 1:sta och 3:de Opponenterne, och Oratorn. Af Prädikanterne är ingen, som då utnämndes, icke eller af dem, som äro sedermera förordnade och utsatte på den tryckta Disputationen, emedan flitdom och andre hinder kommit imellan.

Vice Präses, Herr Kyrkoh. Magist. Lieberg i Nisse. Prädikanter: Probsten Ström i Elmewalla, Kyrkoh. Borg i Startjern, Kyrkoh. Halbmeyer i Dalstorp; Orator, Rector Magist. Schröder i Uddewalla; Respondenter: Kyrkoh. Ström i Södinge, Kyrkoh. Magist. Bundi i Loholm och Commminister Elswendahl i Fos. Opponenten Kyrkoh. Lydeen i Hsmål, Kyrk. h. Magist. Lundborg i Marstrand och vice Collega Dragstedt i Vollebygd. Protocollister, Rector Häger i Rungell och vice Collega Greiff i Götneborg. Minnet blifwer härnäst om Den Nittersta Domen och Präbikoterterne 2 Pet. 3. v. 4. Swar är nu thet löfte om hans tilkommelse? Ty ifrån then dagen såderne äro affomnade, blifwer alt, såsom thet af Creaturons begynnelsen warit hafwer. Pred B 12. v. 14. Gud skal hafwa fram alla gerningar för domen; ja, och the thet fördolda äro, ehwad the äro goda, eller onda. 1 Thes. 4. v. 16, 17. Sjelfwer Herren skal stiga ned af Himmelen med Hårskri, och öfwer Angels röst, och med Guds basun, och the döde i Christo skola upstå i förstone. Therefter wi som leswe, och igenblifwe, wardom tillika med them borttagne i Syn emor Herren i wädrat, och så skole wi blifwa när Herren altid. Sluteligen och innan Prästerne stildes år, gaf Herr Biskopen dem årtillige rårande förmaningar til nit och Gudaktighet, uti deras Ambeten, meddelte Wälsignelsen och hörsjade self den 305 Psalmen, som söngs til ända. När Prästmötet således war slutadt, undfagnade Herr Biskopen til middagen Herrar Consistoriales, alla Officiarerna och samtelige Prästerne ifrån Landet, med deras närwarande Fruar.

Slutet af Skunnoghetens Faror. (Se föreg. No 82.)

Herr Felix, Julias Morbror, kom hem, hwilket satte Julia i största bekymmer, för at kunna dösa sin underhandling med Melidor. Likwäl pågafde hon på tilfälle, då Morbrodern war ute, at besöka Entan. Herr Felix, ofunnig här om, hade länge funnat leswa uti sin säkerhet, om icke Madame Dubois, som märkte sig nu mera ej så besök af Julia, och tillika oförmärkt sådt weta deras mötes-plats, därom utderrättat hennes Morbror. Denne Hedersmannen, helt bestört öfwer en slikt nyhet, bestod genast at rådda Julia ur förestående faran; men ännu ej aldeles underrättad om saken, wille han, som försigtig, ej något företaga med Julia, innan han sett widare hus derut. Till hwilken ända han söker utforika något af Kammar-Jungfrun; men denna, delactig i Julias förtroende, wille ingen ting uttåcka. Härpå besöte han ytterligare, at förhöra Julia, då han til sin största oro bles warse, at Madame Dubois berättelse war sann.

Dagen derpå war Herr Felix ofwärligt hemma ända til Skynningen, då han gick ut. Knappt war han utgången, förän Julia tillika med sin Kammar-Jungfru, äfwen gingo ut. Herr Felix, som stod på lur i sin port, märkte dem, och följer oförmärkt efter, då de gingo in til Entan. Här tänkte han, at genast öfwerrumpla dem; men wid efterfinnande, wille han dröia litet, om til ofwentyrs Melidor ej ännu war kommen. Julia i sällskap med Melidor och andra wänner, hade tänkt at spela där om astronon; men knappt hade de satt sig til bords, förän dören bles öpnad, en Officer kommer in med wakt, fasttager Entan och Julia, som han trodde wara er Fruntimer af lika frägd. Julia forskricker af häfwenhet, och Melidor jämte nägre dess wänner sökte göra motstånd, men förgäwes. Man beledsagar Julia och Entan uti en wagn, och just då de skulle fara, kom Herr Felix springande, som waret äfwa wime til denna prisen, och berättar sig willa tala något högst angeläget med Officeraren, til rapport på desse Fruntimeren, men uttrar tillika, at det borde ske i närvaro af någon Commisarie. Man beledsagar dem bort; Julia half dödd, bles när af och beswimmnar i det hon igenkände sin Morbror. Denne berättar i forthet sakens sammanhang för Officeraren, då Entan häpen och förfägd, gör bekännelse om

hela förloppet. Herr Felix högeligen förtretad öfwer Melibors nedriga sammangå-
ning emot dess Systerdotter, kunde knapt stilla sin vrede; men då han i det samma
sår höra af Enkan, at Julia icke blifwet bragt til någon ytterlighet, af denna för-
svoraren, ger han sig något tilfreds.

Julia, som nu kommet sig litet före igen, suckar wid undfångens underåttelse
af denna Kärningens illgrep, och ej mindre öfwer Melibors nedriga kärlek. Hennes
ögon öpnades, och en flod af bittraste tårar, vittnade om Hennes upriktiga ånger.
Hr Felix tar henne hem med sig. Den förförta koppelskan seer wederbörlig nåpft;
och Melibor, af fruktan, at det Far skulle få del af dess upförande förfogar sig sin
fårde. Julia förblef emedertid hos sin Morbror, nästan oeröfvelig öfwer hvad soun-
hånnde; Hennes sorg lyfte ur dess anlete, och hennes tårar toltade dess inre kånfla.
Hennes Morbror deltog i hennes sorg, och under ömaste föreställningar sökte trö-
sta henne. Han hölt henne innesluten i sine armar, i det han tilltalade henne: Öfn-
liga Julia! du har ordsak förja; Du har begådt et stort brott: det är wist; icke öde
synes oundwifligt, om ej Gudslynen blifwet din räddning; Men dit Herta war til-
wål ej brottfäst. Du hade samtyckt til en obrottslig kärlek, men öfwan wille
bedraga dig i dit urwål af Personer. Din Mor är skulden dertill. Wätte denna
händelse tjena dig Julia til warning för hela din framtid. Jag hoppas allt godt
af dig. Detta förnuftiga samtal gaf ömsider Julia sit mintra lynne igen, och
hon utgöt tacksamhets tårar, under erkånsla af sin Morbrors ädelmod, som rykt
henne ur faran. Julia blef sedermera upmärksam på sit upförande och Morbrodrens
seck aldrig sedan orsat at förja öfwer Julia.

I Domkyrkan prädilar, näst. Söndag: Dödsfången, Stads-Commis. Hr
Mag. Nordblom, Högskåpan, Domprosten Hr Doctor Ekbohm, Ålstonfången, v.
Pastorn Hr Hummel.

I Christina, eller Tyska Kyrkan, Högskåpan, Hr Kyrkoherden Mag. Brag,
Ålstonfången, Hr Kyrkoherden Müller.

I Garnisons Kyrkan, Högskåpan, Hr Regiments Pastorn Grimbeck, Ålston-
fången, Extr. Ord. Bataillons Prädik. Hr Böcker.

Kundgörelser.

Wid den i Kongl. Residence Staden Stockholm, d. 9 Oct. för sig gångne 52
Dragningen af Kongl. Swenska Nummer-Loteriet, hafwa följande Numror i efter-
skrefne ordning utkommit. Neml. 49, 42, 11, 35, 47. och på desse Numror äro
winster utskafne för de på Försäljnings Contoiren här i Göteborg utafne Kortredar.
79 styck. Enckle Uddrag. 9 st. Amber. 3 st. Bestående Uddrag, hvilka winster wid
Kortredarnes upwifande, på det Contoir, där de tagne äro prompt betalas. = Onsd-
dagen d. 23 innewarande Månad kl. precise 12 stutas Collecteringen för 53 Dragning-
gen. Göteborg. d. 15 Octob. 1776.

J. P. Brofells.

E. Tholander.

Om bord hos Stepp. Rasmus Swenson, som ligger wid Tyska Bryggan,
fås nyligen inkomna extra goda Potatoes för billigt pris.

Den som har något at affända til Stockholm, kan få det med Håfaren Siven
Mellenberg, boende wid Masthamnen, som först i nästa wecka reser dit.

Beswårning om Guds härligt inrättade Nådes-Måltid, är nyligen från Tryc-
ket utkommen, och såljes hos Col. Molin, Hr Bisking på stora Hamnegatan, på
Boklådan och hos de fleste Bokbindare til a Dal. 16 öre S:mt exemplaret.

På hemmanet Bå, finnes Någ, Korn och Hafre-halm til köps.

N:o 84 utkommer nästkommande Tisdag.